

VILJO SYRENIUKSEN RAHASTO

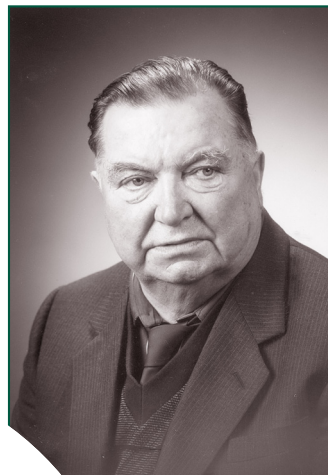
Oikeusneuvosmiehen tuki tieteelle ja nuorisolle

Rahasto perustuu varatuomari Viljo Syreniuksen (4.12.1909–6.3.2005) vuonna 2000 tekemään huomatta-vaan lahjoitukseen. Rahasto edistää tiedettä ja nuorison hyväksi tehtävää työtä jakamalla apurahoja suomenkielisille eteläpohjalaisille.

Viljo Valter Syrenius syntyi Mustasaarella leipuri Kustaa Henrik Syreniuksen ja Loviisa Vilhelmiina Lähteenmäen perheeseen, jossa oli kaikkiaan yhdeksän lasta. Viljo Syrenius pääsi ylioppilaaksi Vaasan lyseosta 1929 ja aloitti opinnot Helsingin yliopistossa. Hän suoritti ylemmän oikeustutkinnon 1936, auskultoi Vaasan hovioikeudessa ja sai varatuomarin arvon 1939. Hän toimi Viitasaaren tuomiokunnan notaarina 1938–1939 ja tuli Vaasan raastuvanoikeuden palvelukseen 1940, jolloin hän aloitti nuorempana oikeusneuvosmiehenä. Hän toimi Kansaneläkelaitoksen piiriasiamiehenä Vaasassa 1940–1948 ja Vaasan lääninhallituksen ylimääräisenä esittelijänä 1946.

Talvisotaan Viljo Syrenius osallistui autokomppanian joukkueenjohtajana ja päällikkönä Laatokan rintamalla. Jatkosodassa hän oli Lapin rintamalla sairausautojoukkueen johtajana. Hän palveli myös Saksan 20. vuoristoarmeijan joukoissa kuljetusosaston johtajana ja sai Saksan Kotkan ritarikunnan kunnamerkin 1942. Hän sai 4. luokan Vapaudenristin 1942. Syrenius oli sotilasarvoltaan yliluutnantti.

Viljo Syrenius oli tyytyväinen elämäänsä oikeusneuvosmiehenä ja notaarina. Hän istui sekä siviili- että rikosjutuja, piti työstään ja pysyi siinä eläkkeelle jäämiseensä, vuoteen 1974, saakka. Syrenius oli luonteeltaan huumorintajuinen ja arvosti hiljaista ja vaatimatonta elämää. Hän pysytteli naimattomana väittäen, ettei hänen vaatimattomaan asuntoonsa kukaan nainen haluaisi tulla asumaan. Nuukaksi itseään luonnehtineen Syreniuksen mukaan edustavampi huoneisto olisi sitä paitsi tullut kalliiksi.

Kuva: SKR

Viljo Syreniuksen tärkein harrastus oli puutarhanhoito, jossa hän ei säästänyt vaivojaan. Rahaa hän ei kuitenkaan tuhlanut vaan kasvatti taimet itse siemenestä. Gerbyssä Syreniuksella oli huvila, jossa hän vietti kesät.

Automiehenä Syrenius oli pannut merkille renkaiden kulutuksen. Hän hankki Nokian osakkeita sen ollessa vielä autonrengasfirma ja kartutti varojaan hankkimalla valtion obligaatioita. Luettuaan lehdestä olevansa ”Nokiamiljonääri” Syrenius päätti, ettei tahdo olla sellainen. Nokian osakkeiden arvon nousun myötä lahjoituksista kertyi niin mittava summa, että Etelä-Pohjanmaan rahasto nousi maakuntarahastoista pääomaltaan suurimmaksi. Syrenius määritteli rahastonsa tarkoitukseksi tieteen ja nuorison hyväksi tehtävän työn edistämisen. Hän teki huomattavan lahjoituksen myös Vaasan yliopistolle. Syrenius lahjoitti nimettömänä varsinkin lapsiperheiden hyväksi. Avuntarvitsijoista hän kuuli usein aseveljiltään.

Tyytyväinen hyväntuulisuus piti Viljo Syreniuksen nuorekkaana loppuun saakka, eikä hänen muistinsa pettänyt koskaan. Hän kuoli Vaasassa 95-vuotiaana vuonna 2005.

Osuuskunta Sigillum/Heli Teittinen

Etelä-Pohjanmaan rahasto on perustettu 1959, jolloin se kuului Keski-Pohjanmaan rahaston kanssa yhteiseen Pohjanmaan rahastoon. Vuonna 1963 Etelä-Pohjanmaan rahastosta tuli oma rahastonsa. Rahasto vaalii historiallisen Etelä-Pohjanmaan maakunnan henkistä ja taloudellista kulttuuria jakamalla apurahoja ja palkintoja sekä edistämällä muillakin tavoin maakunnan kulttuurielämää. Lisätietoja www.skr.fi/ep.